

החמור האפור

ה. נואל
1903

אדי היה בן שבע. בגיל זה חושבים את עצמם
למבוגרים, ומבוגרים יכולים לרכב על סוסים.
אדי רצה סוס.

אמנם היה לו כבר חמור, חמור קטן אפור, לא גדול
יותר מעז, מהסוג שניתן למצוא רק באלג'יר. לחמור
הקטן החכם הזה ניתן שם "עכבר" והוא הלך אחרי
הבעל הקטן שלו כמו כלב. אבל בן-אדם מעולם אינו
מרוצה ואדי רצה סוס, בהמה גדולה, שתפחיד את
כולם ושתביא לו כבוד של ידידיו. "עכבר" לא הפחיד
את אף אחד. הנרי, החבר של אדי, יכול היה לעלות
עליו בלי כל עזרה, והוא גם מילא כל פקודותיה של
אליס. סוס של ממש יהיה רק בשביל אדי, והוא
ימלא רק את מה שאדי יצווה עליו, ולא יהיה מוכן
לקבל סוכר מכל אחד אחר.

לכן אדי דרש לקבל סוס, סוס גדול. השכנועים
החכמים של אבא לא עזרו, האזהרות של אמא לו
עשו כל רושם, הוא רצה סוס, ומאחר שלא רצו
לקנות לו סוס הוא החליט ללכת בעצמו ולקנות לו
אחד. הרי היו לו מאה פרוטות בכיס.
ומה שאמר, עשה.

ערב אחד, בזמן שאבא קרא עיתון, אמא עבדה במטבח, ואחותו הקטנה סיפרה סיפורים לבובה, אדי פתח דלת של החדר הגדול, יצא בשקט לפרוזדור, ולקח את הכובע שלו והמקל הגדול של אבא. הוא עוד בדק האם הפרוטות היקרות נמצאות בכיס, ואז יצא באומץ החוצה, וכדי שלא יראו אותו מחלון הבית הלך צמוד לקיר הגינה. מהגינה הובילה הדרך לגן ציבורי גדול. אמנם ירד כבר לילה, אבל אדי לא פחד. הוא חבש את כובעו עמוק על הראש, וכדי להבטיח שהוא רוכב אמיתי התיישב על המקל של אבא כמו על סוס. בגן אדי לא חשב תחילה על כלום, אך לבו התחיל לדפוק. מה יהיה אם ירגישו בהעדרו ויחילו לרדוף אחריו? מחשבה זו הפחידה אותו קצת והוא עצר לרגע והסתכל אחורה. אך לא ראה שם איש, וזה הוסיף לו ביטחון. הוא המשיך ללכת בהחלטיות. תחשבו רק. בסוף יהיה לו סוס! אחרי שיעבור את הגינה הוא יגיע לגן הציבורי, שם עומדת האורווה של החמור הקטן שלו. הוא ייקח את החמור ויעלה עליו בפעם האחרונה. כך הוא יוכל להגיע העירה בלי

להתעייף. המקל של אבא לא ישמש לו יותר לרכיבה, אבל הוא ישים אותו על הכתף, כמו רובה. אבא של אדי בילה לעתים קרובות בפונדק של סבא ג'ק, ואדי הכיר טוב את המקום. סבא ג'ק הוא ידידו טוב והוא ייתן לו חדר כדי לנוח ולהתרחץ. הרי כשמתכוונים לקנות סוס, צריך להדמות לאדון מכובד. הוא גם יזמין אצל סבא ג'ק ארוחה טובה ויבקש שיוביל אותו לסוחר שמוכר סוסים. הבעיה הייתה איזה צבע צריך להיות הסוס שלו! אדי עדיין לא החליט. הכי יפה זה שחור, אבל אדם הוא יפה לא פחות. לבו מתלכלך בקלות, ועל כזה הוא כלל לו חושב. כמה חבל שאין סוסים כחולים או ירוקים! אדי עדיין לא החליט על הצבע כשהגיע לשער הגן הציבורי. הוא פתח אותו, עבר וסגר אחריו בקפדנות ואז רץ לאורווה. אבל החמור הקטן שלו לא היה שם. הוא ראה רק את המושכות. אולי הוא ברח? או גנבו אותו? אדי התאכזב קשה. אבל אחרי רגע התעשת. זה לא יהיה נאה להגיע העירה על חמור כדי לקנות סוס! עוד יצחקו ממנו. ואחר כך, אחרי שיקנה את הסוס,

איך יחזור הביתה? הרי לא יוכל לעלות בבת אחת גם על הסוס וגם על החמור. אז יהיה צריך להשאיר את החמור אצל סבא ג'ק ואבא יינזף. בהחלט, טוב ש"עכבר" איננו באורווה. חוץ מזה אולי הגנן לקח אותו. אחרי רגע מחשבה אדי המשיך בדרכו והתחיל ללכת באומץ בגן.

הגן הציבורי היה גדול מאוד והלילה כבר שחור מאוד. אדי עודד את עצמו. הוא החזיק לפניו את המקל עם חוד מתכת. "אם מישהו ירצה לפגוע בי, אדקור אותו". אדי תאר לעצמו היטב את הדבר. הנה הגנב שמסתתר בתוך החושך וצופה בכך כדי לפגוע בכך. זה מה שמפחיד ילדים קטנים, כל הרעשים, כל השתיקות, כל הדמיונות הפרועים, כל הצללים, כל הפחדים השונים.

כדי להתעודד אדי התחיל לשרוק ולהביט למעלה באוויר. ופתאום נדמה היה לו כי הוא מבחין למעלה על העץ במישהו שמביט עליו בזוג עיניים גדולות. לא, הוא לא טעה. וכשאדי התקרב מישהו זה נתן קריאה עצובה והתעופף משם בכבדות. זה היה ינשוף גדול, כלל לא מרוצה שאדי הפריע לו.

הציפור השקטה הזו לא אהבה הפרעות כאלה. אדי היה נבון. "אולי מוטב שלא אשרוק. זה נבון יותר. אז אוכל לעבור בלי שציפורי לילה ישימו לב עלי. הינשוף היה פחדן, אבל אחרים עלולים להיות תוקפנים מאוד. אחר כך, מחוץ לגן.."

אבל הגן היה באמת גדול, גדול מאוד. הלילה והחושך הרחיבו אותו ואדי הרגיש שהוא עדיין רחוק מאוד משער היציאה.

מאז שהפסיק לשרוק פחד קצת יותר. הוא שמע את כל הרעשים המוזרים סביב, כל מיני קולות שקשה היה להבחין מה הם, חריקות של ענפים, רעש העשב שחיה כלשהי דרכה עליו. שריקת הרוח בצמרות העצים נשמעו כמו קולות שמדברים אליו "אדי! אדי הקטן! לאן אתה הולך! למה עזבת את אבא שלך שאוהב אותך. אתה יודע שאמא שלך תבכה והיא עכשיו דואגת לך מאוד! למה הלכת מהבית? מוטב היה אילו נשארתי בבית במקום לנדוד כמו ילד סורר."

קול אחר נשמע אומר "תהיה נבון, אדי, כבר מאוחר מאוד, אתה עלול לפגוש דברים רעים. חזור

התחיל לקרוא "אבא! אבא!"

מה קרה לאדי? אילו שאלתם אותו, היה מספר לכם שחיה כלשהי, גדולה יותר מאריה, מנמר, מפיל אפילו, עברה בין רגליו והפכה אותו בכוח. אילו שאלת אותי, הייתי מספר לכם שהאריה הזה, הנמר והפיל לא היו אלא ארנב קטן שצעדי אדי העירו אותו משנתו, ושאחז אותו פחד גדול עוד יותר מפחדו של אדי.

לקח כחמש דקות עד שאדי התאושש. אך עדיין היה מבולבל מאוד.

ללא ספק הגן הציבורי התארך וגדל מאוד. השדרה במרכז הייתה תמיד ישרה ועכשיו נראתה לאדי כאילו היא פונה הנה והנה כל הזמן. אדי היה כבר מבולבל לגמרי. הוא הרגיש שהוא לא הולך כבר בשדרה ראשית שבגן. זה לא היה כבר הגן שבו ביקר תמיד עם אבא. זה היה כמו יער גדול, כמו ג'ונגל ממש שהקיף אותו כדי להעניש אותו. וכשהוא יכול כבר לחשוב בצלילות מה, רק מחשבה אחת העסיקה אותו – איך לצאת מהגן. הוא החיש את הליכתו. הרגליים הקטנות נעו

הביתה, בקש סליחה מאמא ואבא. אל תחשוב יותר על הסוס שלך."

אך אדי לא רצה להקשיב לקולות הגן והמשיך ללכת. הוא הלך זמן רב ואיפה שעבר נשמעו קולות כאילו כל הגן התחיל לדבר.

"הנה אדי הקטן שמחפש את הסוס שלו" דיברה הרוח "הו, הו, הו."

והרוח העיפה את הכובע מראשו.

"הנה אדי הקטן שמתנהג בטיפשות" אמר שיח "אל תרחיק לכת, אדי הקטן."

והשיח קרע את המעיל שלו.

"אדי הקטן, עצור" רחש פלג המים "אל תלך הלאה."

ואדי מעד לתוך המים. אבל הוא קם מיד, חיפש את המקל שלו והמשיך בדרכו. רק שיניו קשקשו. "זה לא נעים" חשב לעצמו "אילו ידעתי, לא הייתי יוצא בלילה. הגן השתנה. אני אפילו לא יודע איפה אני."

פתאום הוא נתן קפיצה גדולה, ונפל אחורה. הוא

במהירות. הוא רצה לרוץ אך לא הצליח.
"אז מה? אתחיל לשיר. כששרים לא מפחדים
מכלום." הוא התחיל לשיר בקול חזק את השיר
שחיבר בעצמו עם החברים הנרי ואליס על חמורו
"עכבר". תמיד כששרו זאת, החיה החמודה הייתה
באה אליהם.

הבית הראשון של השיר נשמע יפה. אך כשרצה
כבר להתחיל את הבית השני, נדמה היה לו
שמשו הולך מאחוריו. תחילה הוא רצה לרוץ
ולברוח, אך אחר כך חשב "אם אברח, יחשבו שאני
מפחד, בזמן שאם אלך רגיל יחשבו אותי לאיש
מבוגר ויעזבו אותי בשקט. חוץ מזה, אולי טעיתי,
אולי בכלל לא יצאתי מהגן. אולי אני עדיין בגן. הגן
מוקף בקירות גבוהים. איש לא יכול לקפוץ
מעליהם. אולי לא צריך לפחד בכלל."

למרות מחשבות כאלה הרי שאדי רעד כולו. הוא
עצר, ניסה להקשיב והפעם שמע בבירור נשימה
כמו של איזו חיה פראית. כן, זה היה נכון. ללא ספק
הוא שמע זאת.

שערות ראשו סמרו, רגליו כאילו נמנעו לנוע. הוא

עדיין ניסה ללכת, לרוץ אפילו, דפק במקלו באדמה,
אך הרעש ששמע לא פסק. להפך, הוא נשמע קרוב
יותר ויותר.

"הם רבים" חשב אדי "ואני אבוד."

והוא זרק על האדמה את המקל שהפריע לו לנוע
והתחיל לרוץ בכל כוחו. אך ללא הועיל, העוקבים
אחריו רצו גם הם.

"בסוף אגיע הרי לקצה הגן" חשב אדי "ואם אגיע
הראשון לשער, אנצל."
אך איפה נמצא השער?

אדי הגביר שוב את ריצתו, אך גם הרעש שמאחוריו
גבר. רעיון איום בא לראשו - אולי שוטרים רודפים
אחריו. אולי זה רעש דריכות של נעליים כבדות
שהוא שומע? מה יקרה עכשיו? מה לעשות?
לבכות, לקרוא לעזרה? זה נקרא לגלות את עצמו,
זה לא יעזור. בוודאי כבר מאוחר מאוד, בוודאי
כולם בבית ישנים.

אילו רק מצא את "עכבר" באורווה שלו, חשב, היה
עולה עליו. החמור היה דוהר לפונדק של סבא ג'ק.
ממש חבל שזרקת את המקל של אבא. אילו הוא

היה בידו, היה מסתתר אחרי עץ ו"בנג! בנג!" היה מכה בו, יהיה זה גנב או שוטר.
אבל הוא זרק את המקל, לא נשאר לו כל נשק ועכשיו הוא רק מחכה לרודפיו. וי! כמה הוא מצטער עכשיו שהלך מהבית, מההורים, בלי לשאול ובלי לקבל רשות. הוא כבר לא רצה סוס, הוא היה מוסר את החמור "עכבר" שלו רק כדי להיות עם האחות הקטנה ולשחק אתה בחדר. אבל איפה היא? אדי היה כבר לגמרי מיואש.
"זה נגמר! הם יתפשו אותי! כמה אני אומלל! עזרו לי! עזרו לי!"
באותו רגע, כאילו בתשובה לתחנונים שלו, נשמע פעמון מבית הוריו. הייתכן? עוד לא הגיעה שעת שינה?
ללא ספק אדי הלך סביב הגן הציבורי. במקום ללכת ישר בשדרה הראשית הלך במעגל והגיע למקום שבו נכנס לגן. קרוב לשער הגן.
הייתה רק שעה תשע.
הפעמון המשיך לצלצל.
כנראה הרגישו בהעדרו. הפעמון צלצל כדי לקרוא

לו. זה עודד אותו. עוד קצת מאמץ והאויבים שלו יעצרו. הם לא יעזו לרדוף אחריו כל כך קרוב לבית. ובכל אופן הוא יגיע לשם ראשון!
אך הוא טעה. קול הצעדים אחריו נשמע שוב. אבל זה לא היה האויב. כל המשפחה חיפשה אותו, קראה לו. אבא רץ לאורך הדרך. המשרתים התרוצצו עם פנסים. כולם קראו "אדי! אדי!" אפילו אחותו הקטנה קראה לו.
"אבא! אבא! אני כאן" קרא אדי ונפל כמעט מת מפחד בזרועותיו של אבא.
וכל אלה שחיפשו אותו, כל האויבים שלו כביכול, שוטרים וגנבים רצו עכשיו יחד אתו דרך שער הגן הציבורי בשמחה רבה. כי אלה לא היו אלא דווקא "עכבר", החמור הנאמן שלו שאורותו הייתה פתוחה במקרה, והוא מצא את אדי, הלך אחריו כשאדי הלך, עמד כשאדי נעמד, רץ אחריו כשאדי רץ, תמיד במרחק מה אחריו, וללא כוונה הבהיל את אדי.
כולם סלחו ל"עכבר".

כולם סלחו גם לאדי, שסיפר בגלוי על כל פחדיו.
אפשר היה לצחוק מההרפתקה, ובסוף גם אדי
עצמו צחק מפחדים שלו.
"אני מבטיח" אמר אדי לאבא לפני שנשכב במיטה
"אני מוותר על טיולי לילה. אני גם מוותר על הסוס.
אשמור את "עכבר" שלי. כך יהיה לי טוב יותר."
"אתה רואה עכשיו שאין לך צורך בבהמה גדולה.
"עכבר" הראה לך כי הוא מספיק גדול כדי לגרום
לך פחדים אלה."
"אבא, אל תלעג לי, אני כל כך פחדתי!"

